

ברוך אתה יהוה
אלהינו מלך העולם
אשר קדשנו במצוותיו
וצונו לעסוק
בדברי תורה.

Barukh Atah Adonai
Eloheinu melekh ha-olam
asher kidshanu b'mitzvotav
v'tzivanu la'asok
b'divrei Torah.

Blessed are You, YHVH,
our God, eternal sovereign, who
sanctifies us in God's connecting
command to busy ourselves
in words of Torah.

Genesis 23:1-9, 17-19

repetition of length of life,

death --
returning to
souls >>
visiting Adam
and Eve?

יהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה
ושבע שנים שני חיי שרה: ותמת שרה
בקריית ארבע הוא חברון בארץ כנען
ויבא אברהם לספד לשרה ולבכתה:

1-2. Sarah's life were 127 years: so were the years
of Sarah's life. Sarah died in Kiryat Arba which is
Hevron, in the land of Canaan. Avraham came to
mourn for Sarah and weep for her.

Cave as womb?
Transitional
Liminal
= PORTAL
= REINCARNATION
= LIMINAL

ויקם אברהם מעל פני מתו וידבר
אל בני-חת לאמור: גר-ותושב אלני
עמכם תנו לי אחזת-קבר עמכם
ואקברה מתי מלפני:

3-4. Avraham rose from before the face of his dead.
He spoke to the Hittites saying: "I am a **stranger** oh?
sojourning with you. Give me a gravesite holding
among you and I will **bury my dead before me**."

(time, or face?)

ויצענו בני-חת את-אברהם לאמור לו:
שמענו אדני נשיא אל-הים אתה בתוכנו
במבחר קברינו קבר את-מתך איש ממנו
את-קברו לא-יכלה ממה מקבר מתך:

5-6. The Hittites answered Avraham saying to
him: "Hear us, my lord. You are a prince of God in
our midst. Bury your dead in the choicest of our
tombs. None of us will deny you his tomb, so you
can bury your dead."

stranger to SELF
not stranger to THEM
(inversion)

ויקם אברהם וישתחו לעם-הארץ
לבני-חת: וידבר אתם לאמור אם-יש
את-נפשכם לקבר את-מתי מלפני
שמעוני ופגעו-לי בעפרון בן-צחר:

7-8. Avraham rose and bowed to the people of the
land, the Hittites. He spoke with them, saying: "**If** !!
your souls have [it in mind] for me to bury my
dead from **before my face**, hear me and entreat to
Efron son of Tzohar for me.

ויתן-לי את-מערת המכפלה אשר-לו
אשר בקצה שדהו בכסף מלא ותננה לי
בתוככם לאחזת-קבר: ... ויקם שדה
עפרון אשר במכפלה אשר לפני ממרא
השדה והמערה אשר-בו וכל-העץ אשר
בשדה אשר בכל-גבולו סביב:

9, 17. "Let him give me his cave of Makhpelah, at
the end of his field. Let him give it to me, for its
full worth in money, as a holding in your midst
for burial." ... Efron's field in Makhpelah near
Mamre – the field with its cave and all the trees in
the field inside its surrounding borders – rose up
to Avraham.

לאברהם למקנה לעיני בני-חת בכל באי
שער-עירו: ואחרי-כן קבר אברהם את-
שרה אשתו אל-מערת שדה המכפלה
על-פני ממרא הוא חברון בארץ כנען:

18-19. [The land] was Avraham's purchase before
the eyes of the Hittites, all coming into its town
gate. **Then Avraham buried his wife Sarah in the
cave of the field of Makhpelah, facing Mamre –
now Hevron** – in the land of Canaan.

ADAM
EDEN

Avraham was there

<i>Pshat</i> (פשוט)	Literal surface • plain	<ul style="list-style-type: none"> What is the significance of the literal geographical places What is "stranger" • How did Avraham become a "prince of God"? Cave as traditional burying place • What does Makhpelah mean?
<i>Remez</i> (רמז)	Implication pointer • hint	<ul style="list-style-type: none"> What's implied by "before me" / "before my face" What's implied by "your souls" intend for me to bury?
<i>Drash</i> (דרש)	Description inquire • midrash	<ul style="list-style-type: none"> What is Sarah doing there? (The text doesn't say) • year = life = NOW Where was Avraham not a stranger? How did Avraham know this place / cave if he was a stranger?
<i>Sod</i> (סוד)	Secret theological, mystical	<ul style="list-style-type: none"> Soujourning and strangerhood vis-a-vis God Souls rather than the minds Cave as portal, liminal, reincarnation —> ADAM AND EVE, EDEN

Sforno, Gen. 23:3

מעל פני מתו.... שלא חל עליו אבלות
עדיין והיה יכול לצאת ולדבר אל בני חת:

ANINUT = suffering
AVELUT = mourning (burial +7th day)

From the face of his dead – [As he had not buried Sarah yet,] he was not yet a *halakhic* mourner. So he was able to leave the house and speak [about acquiring a burial site for her].

Ibn Ezra, Gen. 23:3

מעל פני מתו... רמז לגוף. ועוד תמצא פ' לאמר:

THE SOUL IS TRANSCENDENT, ISN'T "BURIED"

From the face of his dead (male) – Pointing to the body (male) [rather than soul (female)].

>> implication: Shekhinah?

Rashi, Gen. 23:4

גר ותושב אנכי עמכם. גר מארץ אחרת ונתישבתי עמכם. ומדרש אגדה אם תרצו הריני גר, ואם לאו אהיה תושב ואטלנה מן הדין, שאמר לי הקב"ה לזרעך אתן את הארץ הזאת:

- "Prince of God" thing?
- The whole colonial narrative thing
- The current matzav thing
- Land by divine promise?

I am a stranger sojourning with you – A stranger from another land, but I settled among you. A *midrash* explanation: if you want to sell me the land, then I will be a stranger [and pay for it], but if not, I will be as a settler and take it by right, as the Holy Blessed One said to me (Gen. 12:7), "To your descendants do I give this land."

Genesis Rabbah 58:5-6

מהיכן בא מהר המזרחי, ומתה שרה מאותו צער, לפיכך נסמכה עקדה ליהיו חיי שרה.

ויקם אברהם מעל פני מתו - מלמד שהיה רואה מלאך המות מתריס כנגדו. אמר רבי יוחנן מן הן תנינן, מי שמתו מוטל לפניו פטור מקריאת שמע ומן התפלה ומן התפלין ומכל מצוות שבתורה, מן הכא, ויקם...

From where did [Avraham] come? From Mount Moriah. Sarah died from *its* grief. Therefore the binding [of Isaac] links to "Sarah's life was...."

Avraham rose from before the face of his dead – Also means "the face of death." This teaches that he saw the Angel of Death provoking him. R. Yohanan asked: From where is it derived what we learn in [Mishnah Berakhot 3:1]: "One whose dead is lying before them is exempt from reciting *Shema*, the *Amidah*, wearing *tefillin*, and *mitzvot* in the Torah?" From here: "Avraham arose."

Ibn Ezra, Gen. 23:4

גר. לבדו הוא הלך: ותושב. הוא הגר היושב בארץ. אמר הנה אני תושב עמכם והמות גזור עלינו ואין לי מקום שיהיה לי. אחזה כמו נחלה. או מקו' שאוחז אותו בכסף להיות קבר למתי:

I am a stranger (ger) sojourning (toshav) with you. Give me a gravesite holding among you and I will bury my dead before me – [Avraham was] not a transient stranger (*ger*) but a resident stranger (*ger toshav*). He said, "I'm a sojourner among you. We are all sojourners, all mortal, and I have no inherited burial place. "I have no holding" (*ahuzah*), nowhere bought with silver to be a burial place [= also "I am not held" (*ahuzah*), no permanence with need to bury my death.

Genesis 23:9,17

וַיִּתֵּן-לִי אֶת-מְעַרַת הַמְּכַפְלָה אֲשֶׁר-לוֹ
אֲשֶׁר בְּקֶצֶה שְׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מְלֵא יִתְּנֶנָּה לִּי
בְּתוֹכְכֶם לְאַחֲזַת-קֶבֶר: ... וַיִּקָּם שָׂדֵה
עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בְּמְכַפְלָה אֲשֶׁר לְפָנַי מִמְרֵא
הַשָּׂדֵה וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר-בוֹ וְכָל-הָעֵץ אֲשֶׁר
בְּשָׂדֵה אֲשֶׁר בְּכָל-גְּבֻלוֹ סָבִיב:

Let him give me his cave of Makhpelah, at the end of his field. Let him give it to me, for its full worth in money, as a holding in your midst for burial." ... Efron's field in Makhpelah near Mamre – the field with its cave and all the trees in the field inside its surrounding borders – rose up to Avraham.

Ibn Ezra, Gen. 23:9

מערת המכפלה. מערה בתוך מערה: *The Cave of Makhpelah* – A cave inside a cave.

Rashi, Gen. 23:9

המכפלה - בית ועליה על גביו. ד"א שְׂכַפּוּלָה בְּזוּגוֹת (ערובין נ"ג).

Makhpelah – With a lower and upper chamber. Another explanation – doubled in couples (Eruvin 53a).

B.T. Eruvin 53a

מערת המכפלה, רב ושמואל, חד אמר: שני בתים זה לפנים מזה, וחד אמר: בית ועליה על גביו. בשלמא למאן דאמר זה על גב זה יהו"ה היינו "מכפלה". אלא למאן דאמר שני בתים זה לפנים מזה, מאי "מכפלה"? שְׂכַפּוּלָה בְּזוּגוֹת. "ממרא קרית ארבע", אמר רבי יצחק, קרית הארבע זוגות: אדם וחווה, אברהם ושרה, יצחק ורבקה, יעקב ולאה.

Makhpelah Cave – Rav and Shmuel [debated]. One said: Two rooms, one inside another. One said: One room [below] and [one] above. Granted, to one who says [Machpelah] is one [room] above another, that is the etymology of *Makhpelah*: "double." But to one who says two rooms, one inside the other, how is that double? This [doubling] are [for the Jewish patriarchs and matriarchs buried] in pairs there in "Kiryat Arba" (i.e. four) of Mamre. R. Yitzhak said: "[Kiryat Arba means] the city of those four couples: Adam and Havah, Avraham and Sarah, Yitzhak and Rivkah, and Yaakov and Leah."

Amidah – Avot

ברוך אתה יהו"ה
אלהינו ואלהי
אבותינו ואמותינו,
אלהי אברהם,
אלהי יצחק
ואלהי יעקב,
אלהי שרה
אלהי רבקה
אלהי רחל
ואלהי לאה.

*Barukh Atah YHVH
Eloheinu v'Elohei
avoteinu v'imoteinu,
Elohei Avraham,
Elohei Yitzhak
v'Elohei Ya'akov;
Elohei Sarah,
Elohei Rivkah,
Elohei Raheil
v'Elohei Leah.*

Blessed are You, YHVH
our God and God of
our fathers and mothers,
God of Avraham
God of Yitzhak,
and God of Yaakov;
God of Sarah,
God of Rivkah,
God of Rachel
and God of Leah.

Rabbeinu Bahya, Gen. 23:9

R. Bahya ben Asher ibn Halawa, 1255-1340 (Spain)

נקרא מכפלה על שם שכפל שם הקב"ה קומתו של אדם הראשון, והיה נקרא כן מעולם ובני חת לא היו יודעים הטעם למה,

It was called Makhpelah because it was doubled. the Holy Blessed One doubled the [cave's] height to bury the First Adam. It was always called this but the Children of Het did not know why.

Genesis 18:1-7

וַיֵּרָא אֱלֹהִים בְּאֵלֵי מַמְרָא וְהוּא יָשָׁב
פֶּתַח-הָאֹהֶל כְּחֹם הַיּוֹם: וַיֵּשֶׁא עֵינָיו וַיִּרְא
וַהֲנִה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו וַיִּרְא
וַיָּרָץ לִקְרַאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ
אֲרָצָה: וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי אִם-נָא מְצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ אֵל-נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדְּךָ: יִקַּח-נָא
מֵעֵט-מַיִם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֲנוּ תַּחַת
הָעֵץ: וְאָקַחָה פֶת-לֶחֶם וְסִעְדּוּ לְבַבְכֶם אַחַר
תַּעֲבְרוּ כִּי-עַל-כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל-עַבְדְּכֶם
וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וַיִּמְהַר
אַבְרָהָם הָאֹהֶלָה אֶל-שָׂרָה וַיֹּאמֶר מַהֲרִי
שֵׁלֶשׁ סָאִים קִמַּח סֹלֶת לֹחֶשֶׁת וַעֲשֵׂי עֲגוֹת:
וְאֶל-הַבָּקָר רֹץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן-בָּקָר רֹדֵד
וְטוֹב וַיִּתֵּן אֶל-הַנַּעֲרָה וַיִּמְהַר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ:

YHVH appeared to [Avraham] by the trees of Mamre as he sat in the tent door in the heat of day. He lifted his eyes and saw three men standing by him. He saw, ran to meet them from the tent door, bowed to the ground saying, "My Lord, if I found grace in your eyes, do not pass from your servant. Let a bit of water be taken to wash your feet, and rest under the tree. I will get bread to aid your heart, and then you'll pass from your servant." They said, "Yes, do as you said." Avraham rushed to Sarah's tent saying, "Hurry! Make three [parts] of fine meal, knead it and make cakes!" Avraham ran to the herd, took a tender and soft calf, gave it to an aide and hurried to make it.

Zohar 1:127a-128b

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר בְּשַׁעֲתָא דְעָאֵל אַבְרָהָם
בְּמַעֲרַתָא הֵיךְ עָאֵל. בְּגִין דְהוּא רְהִיט
אַבְרָהָם דְהוּא עָגְלָא דְכַתִּיב וְאֵל הַבָּקָר
רָץ אַבְרָהָם. וְהוּא בֶן בָּקָר עָרַק עַד הָהוּא
מְעַרְתָא וְעָאֵל אַבְרָהָם וְחָמָא מַה דְחָמָא.
ת"ח כַּד עָאֵל אַבְרָהָם בְּמַעֲרַתָא בְּקַדְמִיתָא
חָמָא תַּמּוֹן נְהוּרָא, וְאִתְרַמֵּי עִפְרָא קַמֵּיהּ,
וְאִתְגַּלִּי לֵיהּ תַרְוֵן קַבְרִין אֲדַחְכִּי אֲסַתְלַק
אָדָם בְּדִיוֹקְנִיהּ וְחָמָא לֵיהּ לְאַבְרָהָם וְחִיָּד,
וַבִּיהּ יָדַע אַבְרָהָם דְתַמּוֹן הוּא זַמִּין
לְאַתְקַבְרָא

R. Elazar asks: How did Avraham enter the cave? He ran after a calf, as it is written (Gen. 18:7): "Avraham ran to the herd." This calf ran to the cave. Avraham ran after it and saw what he saw.

Come and see: When Avraham entered the cave for the first time, he saw a light. The dust was removed from before him, revealing two graves. Adam rose from his grave in rightful form, saw Avraham, and laughed. By that, Avraham knew that he was destined to be buried there.

Zohar 1:129a

תָּא חֲזִי, יְרוּשָׁלַיִם כָּל אַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל
אַתְכַּפַּל תַּחוּתָהּ. וְאִיהִי קַיִמָא לְעִילָא
וְתַתָּא, כְּגוֹוֹנָא דָא יְרוּשָׁלַם לְעִילָא
יְרוּשָׁלַם לְתַתָּא, אַחֲדָא לְעִילָא וְאַחֲדָא
לְתַתָּא, יְרוּשָׁלַם לְעִילָא....

Come and see: The whole land of Yisrael is made doubled (*i.e.* folded onto itself) in Jerusalem. It is above and below, an upper Jerusalem (*sefirah: Binah*), and a lower Jerusalem (*sefirah: Malkhut*)....

וְקַב"ה עֲבַד כְּלָא לְאַשְׁתַּכְחָא הָאִי עֲלֵמָא
כְּגוֹוֹנָא דְלְעִילָא, וְלֹאֲתַדְבָּקָא דָא בְּדָא,
לְמַהוּי יְקָרִיָהּ לְעִילָא וְתַתָּא. זַכָּאָה
חִוּלְקִיָהוֹן דְצַדִּיקָא דְקַב"ה אִתְרַעֵי בְהוּ
בְהָאִי עֲלֵמָא וּבְעֲלֵמָא דְאַתְיָ:

God does everything so that what is in this world [below] resembles secretly what is above. They are connected, so God's glory can be established above and below. Let the righteous merit that God will yearn for them both in this world and the world that is coming.

[Next Week: Parashat Toldot](#)